

TÒA ÁN NHÂN DÂN CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Q. HẢI CHÂU - TP ĐÀ NẴNG

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số: 98/2024/DS-ST

Ngày : 16/9/2024

V/v “*Tranh chấp về bồi thường
thiệt hại ngoài hợp đồng*”

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN HẢI CHÂU-TP ĐÀ NẴNG

Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có :

- **Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Phạm Thị Hồng Loan**

- **Các Hội thẩm nhân dân: Ông Ngô Bá Dũng và ông Huỳnh Thanh Trà**

- **Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng tham gia phiên tòa: Bà Hà Thị Thu Hiếu - Kiểm sát viên.**

- **Thư ký phiên tòa: Ông Nguyễn Trần Minh Tâm - Thư ký Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng.**

Trong các ngày 10 và 16 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hải Châu - 344 A, thành phố Đà Nẵng xét xử sơ thẩm công khai vụ án thụ lý số 94/2024/TLST-DS ngày 21 tháng 3 năm 2024 về việc “Tranh chấp về bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng” theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 52/2024/QĐXX-ST ngày 21/7/2024, Quyết định hoãn phiên tòa số 58/2024/QĐST-DS ngày 20/8/2024 giữa các đương sự:

* **Nguyên đơn: Ông Võ Văn H**, sinh năm 1955. Địa chỉ: **C tổ A, ấp P, xã T, thành phố M, tỉnh Tiền Giang**. Có mặt ngày xét xử, có đơn xin vắng mặt ngày tuyên án.

* **Bị đơn: Tạp chí Phát triển Kinh tế Xã hội Đ**. Địa chỉ: **Tầng B, B T, quận H, thành phố Đà Nẵng**. Người đại diện theo pháp luật: Ông **Võ Văn H1** – Chức vụ: **Tổng Biên tập**. (Có mặt ngày xét xử, có đơn xin vắng mặt ngày tuyên án).

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn: Ông **Phạm Văn T**, sinh năm 1976 - Luật sư thuộc **Đoàn Luật sư thành phố Đ** (Vào sổ đăng ký luật sư số 04 ngày 15/5/2024). Địa chỉ liên hệ: **A T, quận H, thành phố Đà Nẵng**. (Có mặt ngày xét xử, có đơn xin vắng mặt ngày tuyên án).

* **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

- Ông **Nguyễn Quang T1**, sinh năm 1967. Địa chỉ: **Sở Văn hóa - Thể thao - Du lịch tỉnh G, số A T, T, P, Gia Lai**. (Có đơn xin xét xử vắng mặt).

- Bà **Buôn Krông Thị Tuyết N**, sinh năm 1969. Địa chỉ: **I Y, phường E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk**.

Người đại diện theo ủy quyền của bà N: Ông Võ Văn H, sinh năm 1955. Địa chỉ: C tổ A, ấp P, xã T, thành phố M, tỉnh Tiền Giang. (Có mặt ngày xét xử, có đơn xin vắng mặt ngày tuyên án).

NỘI DUNG CỦA VỤ ÁN:

Trong đơn khởi kiện nộp ngày 15/12/2023, ngày 19/01/2024, quá trình giải quyết vụ án, ông Võ Văn H là nguyên đơn trình bày:

Ông Võ Văn H và bà B Krông Thị Tuyết N là tác giả của cuốn sách gỗ: “Thầy giáo Y Jut H (1885-1934) - người con ưu tú của T”. Đây là cuốn sách hai tác giả viết về Thầy giáo Y Jut H' Wing, được thực hiện bằng 4 thứ tiếng là tiếng Việt, tiếng Anh, tiếng Pháp và tiếng Ê đê.

Trước khi thực hiện cuốn sách, ông H được Hội K giới thiệu đến UBND tỉnh Đ, đến Trường Đại học T2 để tìm tài liệu viết. Sau khi viết xong cuốn sách, Trường Đại học T2 đã thành lập Ban thẩm định nội dung và đưa đến Bảo tàng tỉnh Đ trưng bày từ năm 2015 đến năm 2018.

Năm 2019, sau khi được Bảo tàng tỉnh góp ý, ông H và bà N đã chỉnh sửa cụm từ “chiến sĩ cộng sản” thành “chí sĩ yêu nước” với lý do trong thời điểm lịch sử từ năm 1925 -1929 có rất nhiều tổ chức yêu nước ra đời song song với phong trào Cộng sản, điển hình như Đ1 là tiền thân của Đ2.

Sau khi chỉnh lý, ngày 19/4/2019, Bảo tàng tỉnh Đ tổ chức triển lãm với chủ đề: “Tây Nguyên trong trái tim tôi”. UBND tỉnh Đ lập hội đồng thẩm định về giá trị lịch sử cũng như mỹ quan để sưu tầm cuốn sách này vào Bảo tàng tỉnh để phục vụ lâu dài trong cộng đồng và đưa lịch sử truyền thống địa phương đến cho thế hệ mai sau.

Tuy nhiên tháng 7 năm 2019, Tạp chí Phát triển Kinh tế Xã hội Đ đã đăng bài báo số 115 “Đi tìm bộ chữ Ê Đê” và tháng 9 năm 2019 đăng bài báo số 117 “Vi sao Công sứ Léopold phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” có những nội dung làm sai lệch lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk, ảnh hưởng đến cuốn sách gỗ độc bản của ông H và bà Tuyết N. Ông H đã yêu cầu gỡ bài và đăng cải chính nhưng Tạp chí có công văn số 04/TC ngày 05/06/2023 và công văn 06/TC ngày 27/6/2023 càng chứng minh sai thông tin của Tạp Chí.

Vì vậy ông H được sự ủy quyền của Tuyết Nhung B Krông đồng tác giả yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ như sau:

- Đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi đồng tác giả.
- Yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông H và bà Tuyết N Buôn Krông theo khoản 2 Điều 592 Bộ luật dân sự mỗi người 10 tháng lương cơ sở được áp dụng từ ngày 01 tháng 7 năm 2023, lương cơ sở là 1.800.000 đồng/ tháng = 36.000.000 đồng.
- Chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập bị thiệt hại 50.000.000 đồng.

Tổng thiệt hại Tạp chí phát triển kinh tế Đ phải thanh toán cho ông H và bà Tuyết N Buôn Krông với số tiền là 86.000.000 đồng.

Tại phiên tòa hôm nay, ông H thay đổi nội dung khởi kiện, cụ thể ông H đề nghị Tòa án buộc **Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ**:

- Đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi đồng tác giả.
- Yêu cầu **Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ** bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông H và bà **Tuyết N** Buôn Krông theo khoảng 2 Điều 592 Bộ luật dân sự mỗi người 10 tháng lương cơ sở được áp dụng từ ngày 1 tháng 7 năm 2023 lương cơ sở là 1.800.000 đồng/tháng = 36.000.000 đồng.
- Yêu cầu **Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ** bồi thường chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại của ông H là 20.000.000 đồng.

Tổng thiệt hại **Tạp chí phát triển kinh tế Đ** phải thanh toán cho ông H và bà **Tuyết N** Buôn Krông với số tiền là 56.000.000 đồng.

* Quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn và đại diện theo ủy quyền của bị đơn là ông **Võ Văn H1** thống nhất trình bày: Bị đơn xác nhận vào tháng 7/2019 và tháng 9/2019 có đăng 02 bài viết “*Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê*” và “*Vì sao Công sứ Léopold Sabatier phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?*” của tác giả **Nguyễn Quang T1** lên chuyên mục “Nghiên cứu - Trao đổi” của Tạp chí, đây là một chuyên mục mở, dành cho các nhóm nghiên cứu, nhà nghiên cứu, học giả, dịch giả... công bố các kết quả nghiên cứu khoa học trên nhiều lĩnh vực và phương diện khác nhau... Những bài viết này được Tạp chí đăng tải trên tinh thần rộng mở, phản biện. Tạp chí chỉ đóng vai trò là cầu nối để đưa bài viết cũng như những vấn đề nghiên cứu, kết quả nghiên cứu của tác giả đến với bạn đọc nhằm phục vụ mục đích nghiên cứu khoa học trên tinh thần rộng mở, cầu thị, phản biện. Trong 02 bài viết này ông **Nguyễn Quang T1** đã dẫn giải rất nhiều tài liệu trích dẫn của nhiều tác giả, học giả, nhà nghiên cứu cùng với nguồn gốc xuất xứ của các tài liệu này để làm dẫn chứng cho bài viết của mình, trong đó có trích dẫn một đoạn ý kiến trong cuốn sách gỗ của ông **Võ Văn H** và bà **Tuyết N**. Việc trích dẫn này chỉ hàm ý nêu ý kiến của ông H và bà N như ý kiến của nhiều nhà nghiên cứu khác, không có bất kỳ câu từ nào đã kích hay xúc phạm ông **Võ Văn H** và bà **Tuyết N**. Như vậy việc ông H cho rằng bài viết xúc phạm danh dự của ông và bà **Buôn Krông Thị Tuyết N** và có nội dung sai về lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk là không có căn cứ. Ông H nhiều lần gửi đơn yêu cầu Tạp chí gỡ bài và đăng cải chính. Tạp chí đã có công văn số 04/TC ngày 05/06/2023 phản hồi với ông H là “nếu ông **Võ Văn H** có quan điểm không đồng tình với nội dung trong hai bài viết trên của tác giả **Nguyễn Quang T1**, ông có thể gửi bài phản hồi, đưa ra những lập luận và dữ liệu khoa học phản biện lại ý kiến của tác giả **Nguyễn Quang T1** trên tinh thần học thuật, khoa học, Tạp chí sẵn sàng đăng tải trên Tạp chí để rộng đường dư luận”. Bên cạnh đó, **Ban T3** là cơ quan chỉ đạo báo chí tại địa phương trong Công văn số 2133-CV/BTGTU ngày 07/11/2023 trả lời ông **Võ Văn H** cũng đã nêu rõ : "... Trong trường hợp ông không thống nhất với các quan điểm trong bài viết của tác giả **Nguyễn Quang T1**, ông nên viết bài phản biện, trao đổi và gửi về Tòa soạn để đăng trên Tạp chí nếu đáp ứng các yêu cầu khoa học. Như vậy sẽ giúp độc giả, các nhà

nghiên cứu có cái nhìn toàn diện hơn liên quan đến nhân sĩ yêu nước Y Jut H'Wing".

Tại Công văn số 2051-CV/BTGTU ngày 28/5/2024 của Ban T4 nêu: "... Ban T4 mong muốn trong Hội thảo khoa học gần nhất, vấn đề này sẽ được đưa ra để thảo luận, trao đổi làm sáng tỏ những thông tin còn có ý kiến, cách hiểu khác nhau để độc giả có cái nhìn toàn diện hơn về vấn đề nghiên cứu."

Việc ông H và bà Tuyết N cho rằng 02 bài báo nêu trên của ông T1 mà Tạp chí đăng có nội dung sai về lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk, xúc phạm danh dự của ông và bà Buôn Krông Thị Tuyết N là không có cơ sở, do đó bị đơn không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông H và bà Tuyết N.

* Tại phiên tòa ông Nguyễn Quang T1 có đơn xin xét xử vắng mặt nhưng tại đơn nộp Tòa án ngày 05/8/2024 ông T1 trình bày:

Ông T1 là tác giả của 02 bài viết "Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê" (số A, tháng 7/2019, trang 28-36) và "Vì sao Công sứ Léopold Sabatier phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?" (số A, tháng 9/2019, trang 52-59) đã đăng trên Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ thuộc Viện Nghiên cứu phát triển Kinh tế - Xã hội Đ3.

Đây là các bài nghiên cứu đơn thuần, giới thiệu kết quả nghiên cứu của ông T1 và đều được đăng ở mục "Nghiên cứu - Trao đổi" của Tạp chí đã nêu như một hành động đầy trách nhiệm nhằm trao đổi, học hỏi, thảo luận về một vấn đề học thuật.

Trong 02 bài viết nêu trên, ông T1 đã sử dụng, trích dẫn nhiều tài liệu đã được công bố. Các tài liệu này đa dạng về nội dung và có nhiều chi tiết, nhận định không thống nhất với nhau.

Sau khi dẫn hầu hết các tài liệu mà bản thân thu thập được, ông T1 đưa ra kết luận mở cho những bài viết của mình. Theo đó, ông T1 không khẳng định hoàn toàn vấn đề mình nêu là đúng hay sai, mà chỉ "tạm kết", tức là thử nêu một giả thiết cho nội dung mà mình nghiên cứu được, gọi mở để các chuyên gia, các nhà nghiên cứu cùng trao đổi.

Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là một tạp chí có tiếng nói trên nhiều lĩnh vực kinh tế, xã hội... của miền T và T, nên ông T1 đã chủ động liên hệ làm việc và gửi nghiên cứu của mình cho Tạp chí để đăng bài nhằm mục đích trao đổi cùng các chuyên gia, nhà nghiên cứu, người quan tâm khác, không nhằm mục đích nào khác.

Việc ông Võ Văn H đến nay không có bài trao đổi, tranh luận về các vấn đề mà ông T1 đã nêu trong 02 bài viết trên là chưa đúng với trách nhiệm của một nhà nghiên cứu, một người quan tâm đến vấn đề đang bàn. Đây có thể xem là một sự thiệt thòi cho khoa học xã hội vùng T và Việt Nam.

Tuy vậy, ông Võ Văn H lại cho rằng tác giả các bài viết và Tạp chí đã nêu có hành vi sai trái, từ đó dùng nhiều từ ngữ mang tính công kích, thậm chí nghiêm trọng hóa vấn đề, rõ ràng là điều không thể chấp nhận được.

Nếu là một người có trách nhiệm, muốn thúc đẩy khoa học dân đi đến sự thật khách quan, ông T1 đề nghị và mong ông Võ Văn H hãy cùng các tác giả tranh luận

ngay trên Tạp chí đã nêu hoặc bất cứ phương tiện chuyển tải hợp pháp nào để cùng làm rõ vấn đề trên quan điểm học thuật.

Từ những trình bày ở trên, ông **T1** bác bỏ toàn bộ các nội dung khởi kiện của ông **Võ Văn H** liên quan đến bài viết của mình.

- Tại phiên tòa hôm nay người đại diện theo ủy quyền của bà **B Krông Thị Tuyết N** là ông **Võ Văn H** trình bày: Ông **H** được sự ủy quyền của **Tuyết Nhung B Krông** đồng tác giả yêu cầu **Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ** như sau:

- Đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi đồng tác giả.

- Yêu cầu **Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ** bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông **H** và bà **Tuyết N** Buôn Krông theo khoản 2 Điều 592 Bộ luật dân sự mỗi người 10 tháng lương cơ sở được áp dụng từ ngày 1 tháng 7 năm 2023 lương cơ sở là 1.800.000 triệu đồng/tháng = 36.000.000 đồng.

- Tổng thiệt hại **Tạp chí phát triển kinh tế Đ** phải thanh toán cho ông **H** và bà **Tuyết N** Buôn Krông với số tiền là 56.000.000 đồng.

Tại phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu phát biểu ý kiến như sau:

+ Về tố tụng: Thống nhất về việc tuân theo pháp luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết vụ án của Thẩm phán, Hội đồng xét xử cũng như việc chấp hành pháp luật của những người tham gia tố tụng.

+ Về ý kiến giải quyết vụ án: Xét thấy 02 bài viết của tác giả **Nguyễn Quang T1** đăng trên **Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ** là bài nghiên cứu khoa học, mang tính chất nghiên cứu, trao đổi, ông **Võ Văn H** có quan điểm không đồng tình với nội dung trong 02 bài viết trên thì ông **H** cần phản hồi, đưa ra những ý kiến phản biện lại ý kiến của tác giả **Nguyễn Quang T1** trên tinh thần học thuật, khoa học. Việc ông **H** yêu cầu **Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đ** đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi, bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông và bà **Tuyết N** với số tiền 36.000.000đ; Chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại 20.000.000đ, tổng thiệt hại là 56.000.000đ là không có cơ sở nên đề nghị HĐXX không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông **Võ Văn H** và bà **Tuyết N**.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

- Tại phiên tòa, ông **Nguyễn Quang T1** có đơn xin xét xử vắng mặt. Do vậy HĐXX căn cứ điểm b khoản 2 Điều 227 của Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án vẫn tiến hành xét xử vụ án.

- Về quan hệ tranh chấp và thẩm quyền giải quyết vụ án: Ông **Võ Văn H** khởi kiện yêu cầu **Tạp chí Phát triển Kinh tế Xã hội Đ** cải chính, xin lỗi và bồi thường thiệt hại vì cho rằng 02 bài báo đăng đã xúc phạm danh dự, nhân phẩm ông và bà **Buôn Krông Thị Tuyết N** nên đây là tranh chấp bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng liên quan đến hoạt động nghiệp vụ báo chí theo quy định của pháp luật về báo chí theo quy định tại khoản 10 Điều 26 Bộ luật Tố tụng dân sự. **Tạp chí Phát triển Kinh**

tế Xã hội Đ có trụ sở tại quận H nên căn cứ điểm a khoản 1 Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ kiện thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng.

- Tại phiên tòa, ông Võ Văn H thay đổi một phần yêu cầu khởi kiện về bồi thường, trong đơn khởi kiện ông H yêu cầu Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông H và bà N mỗi người 10 tháng lương cơ sở là 36.000.000 đồng; yêu cầu Tòa án buộc Tạp chí phải chi trả chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại cho ông H là 50.000.000 đồng, nay nguyên đơn yêu cầu bồi thường chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại là 20.000.000 đồng. Xét thấy việc thay đổi này trong phạm vi yêu cầu khởi kiện, phù hợp với Điều 244 của Bộ luật tố tụng dân sự nên chấp nhận.

[2] Về nội dung tranh chấp:

Tại phiên tòa, ông Võ Văn H cho rằng Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ đã đăng 02 bài viết “Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê” (Số A, tháng 7/2019, trang 28-36) và “Vì sao Công sứ Léopold Sabatier phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” (Số A, tháng 9/2019, trang 52-59) của tác giả Nguyễn Quang T1 có nội dung sai về lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk, xúc phạm danh dự của ông và bà Buôn Krông Thị Tuyết N nên ông yêu cầu Tòa án buộc Tạp chí phải đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016 và có công văn xin lỗi đồng tác giả; buộc Tạp chí phải bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông H và bà N mỗi người 10 tháng lương cơ sở là 36.000.000 đồng; buộc Tạp chí phải chi trả chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại cho ông H là 20.000.000 đồng. Tổng cộng Tạp chí phải bồi thường cho ông H và bà Tuyết N là 56.000.000 đồng. Tạp chí Phát triển Kinh tế Xã hội Đ và ông Nguyễn Quang T1 không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Võ Văn H.

Xét yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, ý kiến của bị đơn và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thì thấy:

Theo công văn số 307/VKTXH ngày 16/7/2024 và các tài liệu, chứng cứ của Viện nghiên cứu phát triển kinh tế - xã hội Đ3 cung cấp cho Tòa án thì Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ là một Tạp chí khoa học, hoạt động theo tôn chỉ và mục đích đã được Cục Báo chí thuộc Bộ T5 cấp phép hoạt động (Theo Giấy phép hoạt động báo chí số 1617/GP-BTTTT ngày 17/11/2009 và số 74/GP-BTTTT cấp ngày 13/3/2019), và hoạt động theo Luật Báo chí Việt Nam. Tạp chí có Hội đồng biên tập riêng (Theo Quyết định số 03/QĐ-VKTXH-TC ngày 28/12/2009; Quyết định số 07/QĐ-VKTXH-TC ngày 19/01/2011 thay thế Quyết định số 03/QĐ-VKTXH-TC; Quyết định số 02/QĐ-TC ngày 31/3/2022 thay thế 07/QĐ-VKTXH-TC), là các chuyên gia trong những lĩnh vực nghiên cứu liên quan nhằm góp ý về mặt hình thức, cũng như phản biện các bài viết có liên quan đến chuyên môn trên Tạp chí nhằm đảm bảo các nội dung trong bài viết theo đúng quy định của một bài nghiên cứu khoa học, không vi phạm các quy định của Luật Báo chí, luật pháp của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

- Vào tháng 7/2019 Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ đã đăng 02 bài viết “Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê” số 115, từ trang B1 và tháng 9/2019 đăng bài “Vì sao

Công sứ Léopold Sabatier phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” số 117, từ trang 52-59 của tác giả Nguyễn Quang T1 tại mục “Nghiên cứu - Trao đổi” nhằm mục đích trao đổi, thảo luận dựa trên nhiều nguồn tư liệu nhằm gợi mở giúp người đọc có thể khai thác, nghiên cứu thêm về vấn đề quan tâm. Trong 02 bài viết này ông Nguyễn Quang T1 đã dẫn giải rất nhiều tài liệu trích dẫn của nhiều tác giả, học giả, nhà nghiên cứu cùng với nguồn gốc xuất xứ của các tài liệu này để làm dẫn chứng cho bài viết của mình, trong đó có trích dẫn một đoạn ý kiến trong cuốn sách gỗ của ông Võ Văn H và bà Tuyết N. Những tài liệu này đã được xuất bản hợp pháp, công khai cả trong và ngoài nước, cho đến thời điểm này không phải tài liệu cấm hay phạm pháp, việc trích dẫn này phù hợp với quy trình và yêu cầu của một bài viết mang tính chất nghiên cứu học thuật. Như vậy đây là bài viết thể hiện quan điểm của tác giả qua quá trình nghiên cứu của mình, một hoạt động nghiên cứu khoa học hợp pháp theo quy định.

Việc ông H và bà N cho rằng 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang T1 đã làm sai lệch lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk là không có cơ sở bởi lẽ tại Công văn số 2051-CV/BTGTU ngày 28/5/2024 của Ban T4 thể hiện nội dung :

Trên cơ sở nghiên cứu hai bài viết, đối chiếu với các tư liệu, tài liệu của địa phương, Ban T4 có ý kiến: “Việc 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang T1 đăng trên Tạp chí trong mục nghiên cứu, trao đổi là ý kiến của cá nhân tác giả mang tính chất trao đổi, thảo luận dựa trên nhiều nguồn tư liệu nhằm gợi mở giúp người đọc có thể khai thác nghiên cứu thêm về vấn đề quan tâm. Ban T4 mong muốn trong Hội thảo khoa học gần nhất, vấn đề này sẽ được đưa ra để thảo luận, trao đổi làm sáng tỏ những thông tin còn có ý kiến, cách hiểu khác nhau để độc giả có cái nhìn toàn diện hơn về vấn đề nghiên cứu”.

Tại Công văn số 2133-CV/BTGTU ngày 07/11/2023 của Ban T3 gửi cho ông H cũng thể hiện quan điểm nếu ông H và bà N cho rằng 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang T1 đã làm sai lệch lịch sử Đảng bộ tỉnh Đ nên viết bài phản biện, trao đổi và gửi về Tòa soạn để đăng trên Tạp chí nếu đáp ứng các yêu cầu khoa học. Như vậy sẽ giúp độc giả, các nhà nghiên cứu có cái nhìn toàn diện hơn. Như vậy việc Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ cho đăng 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang T1 tại mục “Nghiên cứu - Trao đổi” là mang tính chất nghiên cứu, trao đổi. Việc trích dẫn một đoạn ý kiến trong cuốn sách gỗ của ông Võ Văn H và bà Tuyết N chỉ hàm ý nêu ý kiến của ông H và bà N như ý kiến của nhiều nhà nghiên cứu khác, không có bất kỳ câu từ nào đả kích hay xúc phạm đến danh dự, nhân phẩm của ông Võ Văn H và bà Tuyết N.

Theo Điều 584 Bộ luật dân sự quy định: “Người nào có hành vi xâm phạm tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, uy tín, tài sản, quyền, lợi ích hợp pháp khác của người khác mà gây thiệt hại thì phải bồi thường...”.

Theo Điều 592 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định :... Người chịu trách nhiệm bồi thường trong trường hợp danh dự, nhân phẩm, uy tín của người khác bị xâm phạm phải bồi thường thiệt hại theo quy định tại khoản 1 Điều này và một khoản tiền khác để bù đắp tổn thất về tinh thần mà người đó gánh chịu. Mức bồi

thường bù đắp tổn thất về tinh thần do các bên thỏa thuận; nếu không thỏa thuận được thì mức tối đa cho một người có danh dự, nhân phẩm, uy tín bị xâm phạm không quá mười lần mức lương cơ sở do Nhà nước quy định".

Từ những phân tích trên xét thấy Tạp chí đăng 02 bài báo nêu trên của tác giả Nguyễn Quang T1 không nhằm mục đích xúc phạm danh dự của ông H và bà B Krông Thị Tuyết N nên yêu cầu của ông H và bà N đề nghị Tòa án buộc Tạp chí phải đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi đồng tác giả; đồng thời buộc Tạp chí phải bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông H và bà N mỗi người 10 tháng lương cơ sở là 36.000.000 đồng và phải chi trả chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại là 20.000.000 đồng, tổng thiệt hại là 56.000.000 đồng là không có căn cứ nên không có cơ sở chấp nhận.

[3] Về án phí:

- Ông Võ Văn H và bà Tuyết N yêu cầu bồi thường về danh dự, nhân phẩm thuộc trường hợp quy định tại điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/NQ - UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội nên được miễn án phí.

- Do không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Võ Văn H về yêu cầu Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ bồi thường cho ông H chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại là 20.000.000 đồng nên ông H phải chịu án phí DSST là 1.000.000 đồng. Tuy nhiên ông Võ Văn H sinh năm 1955, là người cao tuổi, thuộc trường hợp được miễn nộp án phí quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí của Tòa án. Do đó ông H được miễn nộp án phí. H2 tạm ứng án phí cho ông Võ Văn H.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 10 Điều 26; điểm a khoản 1 Điều 35; điểm b khoản 1 Điều 39; khoản 2 Điều 227; Điều 228; Điều 244; khoản 1 Điều 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 584, 592 Bộ luật Dân sự năm 2015; Luật báo chí 2016 và Nghị quyết 326/2016/UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Tuyên xử:

- Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Võ Văn H về việc “Tranh chấp bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng” với Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đ.

- Không chấp nhận yêu cầu của ông Võ Văn H buộc Tạp chí phát triển Kinh tế - Xã hội Đ phải đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016 và có công văn xin lỗi đồng tác giả; đồng thời buộc Tạp chí phải bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông H và bà N mỗi người 10 tháng lương cơ sở là 36.000.000 đồng.

- Không chấp nhận yêu cầu của ông Võ Văn H buộc Tạp chí phát triển Kinh tế - Xã hội Đ phải bồi thường cho ông H chi trả chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại là 20.000.000 đồng.

2. Về án phí dân sự sơ thẩm:

- Ông **Võ Văn H** và bà **Buôn Krông Thị Tuyết N** được miễn án phí đối với yêu cầu không được Tòa án chấp nhận.

- Hoàn lại số tiền tạm ứng án phí dân sự sơ thẩm ông **Võ Văn H** đã nộp là 2.150.000 đồng theo biên lai thu số 0000067 ngày 13/3/2024 tại Chi cục Thi hành án dân sự quận Hải Châu.

3. Về quyền kháng cáo:

Ông **Võ Văn H**, Tạp chí phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng, bà **Buôn Krông Thị Tuyết N** và ông **Nguyễn Quang T1** được quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được (hoặc niêm yết) bản án.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- *Đương sự;*
- *VKSND Q. Hải Châu;*
- *Chi cục THADS Q. Hải Châu;*
- *Lưu hồ sơ.*

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Phạm Thị Hồng Loan

*** Người đại diện theo ủy quyền của bà Buôn Krông Thị Tuyết Nhung là ông Võ Văn Hải trình bày:**

Bài 1: Bài đăng Tư liệu – Đính chính sử liệu “Đi tìm bộ chữ Ê đê” số 115, tháng 7 năm 2019, trang 28-36).

Căn cứ theo Công văn số 1301-CV/BTGTU ngày 23 tháng 3 năm 2023 xác nhận như sau: theo tài liệu gửi kèm trong “Địa chỉ Đăk Lăk” của Tỉnh ủy - Ủy ban Nhân dân tỉnh Đăk Lăk, Nhà xuất bản Khoa học xã hội, năm 2015, trang 1025 ghi nhận “Cuộc đời của thầy giáo Y Jút gắn liền với sự ra đời của bộ chữ viết Ê đê. Y Jút vốn giỏi tiếng Pháp, thạo chữ quốc ngữ, biết nhiều thứ tiếng người bản xứ. Trên cơ sở tinh thần tự tôn dân tộc cao, lại thông minh, am hiểu nhiều ngôn ngữ, nên Y Jút đã hợp tác với các đồng nghiệp như Y Ut, Y Blul để nghiên cứu, biên soạn nên bộ chữ viết Ê đê và được thầy giáo người Pháp Angtomaki và cả công sứ L.Sabatier góp ý, tu chỉnh. Bộ chữ Ê đê do các ông sáng tạo trong những năm 20 của thế kỷ XX, về sau được các thế hệ kế tiếp bổ sung hoàn chỉnh, là bộ chữ được sử dụng chính thức của người Ê đê.

Với công lao to lớn ấy, tháng 10 năm 1945, chính quyền Cách mạng Đăk Lăk đã quyết định đổi tên trường khu học xá Pháp – Ê đê thành trường Y Jút và một con

đường tại trung tâm Buôn Ma Thuột cũng được mang tên ông”. (có kèm theo tư liệu)

Căn cứ theo lịch sử chính thống đã xác định. Đề nghị Tạp chí kinh tế phát triển xã hội Đà Nẵng đưa ra chính sử ở tỉnh Đắk Lắk sai như thế nào, mà Tạp chí phải “đính chính sử liệu” sự suy luận thiếu cơ sở của Tạp chí, không những ảnh hưởng đến cuốn sách gỗ, mà sẽ dẫn đến cộng đồng dân tộc Tây Nguyên sẽ mất niềm tin đến sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk

Yêu cầu giải thích sau đây:

1 - Đề nghị Tạp chí chứng minh Nghị định, Văn bản hay Công văn của cơ quan có thẩm quyền cho phép đính chính lịch sử địa phương tỉnh Đắk Lắk với mục đích của vấn đề, và có thông qua Tỉnh ủy Đắk Lắk chưa?

2 – Tại trang 29 số 115, tháng 7 năm 2019 có đăng như sau: “Tại Bảo tàng tỉnh Đắk Lắk, người ta dễ nhận ra một cuốn sách làm bằng gỗ quý khổ lớn (50 x 70 cm) gồm 12 trang, có tiêu đề Thầy giáo Y Jút H' Wing (1885-1934) người con ưu tú của Tây Nguyên viết bằng bốn ngôn ngữ Việt, Ê Đê, Anh, Pháp, trên mặt gỗ, TS Tuyết Nhung Buôn Krông và nghệ nhân Võ Văn Hải tiếp tục khẳng định: (Thầy giáo Y Jút H' Wing là người Ê Đê đầu tiên có công lớn trong việc biên soạn bộ chữ viết của người Ê Đê)”. Đề nghị Tạp chí đăng đoạn này với mục đích gì? Cho rằng chúng tôi viết sai thì hãy chứng minh.

3 – Tại trang 33 yêu cầu Tạp chí chứng minh đoạn viết này lấy từ tài liệu nào để chứng minh L.Sabatier là người tạo ra bộ chữ viết Ê đê như sau: “Trước tình hình đó, nếu sự tìm hiểu của chúng tôi là có cơ sở quá trình tạo tác, vận dụng chữ Ê đê vào thực tế cũng không phải là một ngoại lệ trong trường hợp này. Tir Belakowicz đến Aymonier và Cabaton và đặc biệt là trong “kỷ nguyên Sabatier” với các công trình quan trọng của chính vị công sứ này (tập từ vựng, bộ luật tục và sử thi)...chữ viết Ê đê đã có những bước tiến chắc chắn, làm cơ sở tin cậy cho những người đi sau tiếp tục hoàn thiện nó. Có lẽ đây cũng là cách mà các cá nhân đã khởi đầu và làm nên chữ viết cho cả một tộc người”.

4 – Tại trang 34 Tạp chí tạm kết như sau: “Cho đến nay, mặc dù không có chứng cứ cụ thể và thiết phục song trên thực tế vẫn tồn tại hai chiều ý kiến liên quan đến việc ông Y Jút có phải là tác giả của bộ chữ Ê đê hay không? Từ những diễn giải nêu trên, chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jút không phải là người là ra bộ chữ Ê Đê.

Theo phần tạm kết của Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đã lộ rõ sự xuyên tạc lịch sử về một nhân sĩ yêu nước như sau: Tạp chí đăng tiêu đề chính lý sử liệu “Đi tìm bộ chữ Ê đê”. Với tiêu đề trên thì phần kết có sự thể hiện thiếu kiến thức lịch sử rất rõ với đoạn kết như sau “Từ những diễn giải nêu trên, chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jút không phải là người làm ra bộ chữ Ê đê”. Cần giải thích của Tạp chí trong cụm từ “chúng tôi” tức là một tổ chức, và tổ chức này do ai lãnh đạo? Cụm từ “Chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jút không phải người làm ra bộ chữ Ê đê”. Như vậy, Tạp chí đã phủ nhận Y Jút không

phải người đầu tiên tạo ra bộ chữ Ê đê. Thì theo Tạp chí ai là người tạo ra bộ chữ Ê đê? lấy cơ sở nào để chỉnh lý sử liệu? Đây là sự minh chứng rất rõ về xuyên tạc lịch sử, cố tình làm giảm niềm tin trong nhân với sự lãnh đạo của Đảng, gây bất ổn về chính trị ở Đắk Lắk nói riêng và vùng Tây Nguyên nói chung, xúc phạm đến một nhân sĩ yêu nước Y Jút H'wing

Căn cứ theo tài liệu chính thống được Ban Tuyên Giáo tỉnh Đắk Lắk xác nhận theo công văn số 1301-CV/BTGTU ngày 23/3/2023 đã khẳng định Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đã đăng tin sai sự thật gây ảnh hưởng đến cuốn sách gối đầu của tôi và bà **Tuyết Nhung Buôn Krông**.

5 – Là sự bất nhất của tác giả Nguyễn Quang Tuệ như sau: Đăng vào lúc 09:06 - 02/03/2018 với bài Phát hiện chi tiết sai ở bảo tàng lớn nhất Tây Nguyên của Báo Người Lao Động ông Tuệ đã đăng “Cô nhà Giáo Y Jút (1885-1934) là người nổi tiếng ở Tây Nguyên và được xem là tác giả, đồng tác giả sáng tạo ra bộ chữ Ê đê. Ông còn được coi là trí thức đi đầu trong phong trào chống Pháp tại địa phương những năm đầu thế kỷ XX”.

Như vậy, ông Nguyễn Quang Tuệ là người cung cấp thông tin “Đi tìm bộ chữ Ê đê” số 115, tháng 7 năm 2019 trên Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng và Báo Người Lao động ngày 03/2/2018 có sự bất nhất về tư tưởng có sự diễn biến và chuyên hóa dư luận.

Bài 2 “Vì sao Công sứ Léopold phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” số 117 tháng 9 năm 2019. Căn cứ theo Công văn số 1301-CV/BTGTU ngày 23 tháng 3 năm 2023 xác nhận như sau: Nội Dung 1: Về xác minh về sự kiện của phong trào đấu tranh chính trị của Y Jút H'Wing từ trang 48-51 sách “Lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk (1930-2020) của Ban Chấp hành tỉnh Đắk Lắk, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia sự thật, năm 2021 (có tài liệu gửi kèm)

“Vì sao Công sứ Léopold phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” Ngày 25/5/2021 cung cấp sai thông tin Báo điện tử Đắk đã có công văn số 97/-CV/BĐL ngày 31/7/2023 có kết luận như sau: Tuy nhiên, sau khi đăng bài viết này, Báo Đắk Lắk nhận thấy sẽ dễ gây hiểu nhầm cho bạn đọc, vì việc công sứ L.Sabatier rời khỏi Đắk Lắk đã được nêu rõ trong sách “Lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk (1930 – 2020)”. Cụ thể tại trang 51 có đoạn: “năm 1925-1926, số đông công chức của ngành bưu điện, giáo dục, công chánh, y tế, nhà máy đèn...ở thị xã Buôn Ma Thuột, do hai thầy giáo tiến bộ người Ê đê là Y Út và Y Jut H'Wing lãnh đạo, đấu tranh chống chế độ sưu thuế nặng nề, chính sách đàn áp bóc lột trắng trợn của thực dân Pháp và lên án tên công sứ gian ác Sabatier. Trước sức mạnh đấu tranh của phong trào, thực dân Pháp buộc phải đổi tên Sabatier đi nơi khác”. Như vậy, lý do khiến công sứ Sabatier phải rời khỏi Đắk Lắk là “trước sức mạnh đấu tranh của phong trào”.

“Sau khi xem xét ý kiến của ông, để tránh hiểu nhầm, suy diễn, Báo Đắk Lắk sẽ đăng lời cải chính và gỡ bài viết này khỏi hệ thống Báo Đắk Lắk điện tử”. (có công văn kèm theo).

Trang 55, Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng như sau: “Đảng Cộng sản Đông Dương ra đời ngày 3/2/1930. Nhà tù Buôn Ma Thuột bắt đầu xây dựng và giam cầm “trên 30 chiến sĩ cộng sản” Từ khoảng 1930 – 1931. Như vậy, không có cơ sở để cho rằng từ đầu năm 1925, nhà giáo Y Jut đã chịu ảnh hưởng của Đảng thông qua hoạt động của những chiến sĩ cách mạng bị giam tại nhà tù Buôn Ma Thuột”.

Đoạn đăng trên là hoàn toàn sai sự thật với bản gốc trên cuốn sách gỗ như sau: “Nơi gương thầy Y Jut H'wing và thầy Y Út Brit, trong năm 1942 – 1943, thầy giáo và học sinh trường Pháp – Rađê tích cực hưởng ứng phong trào cách mạng do Đảng Cộng sản Đông Dương tại nhà tù Buôn Ma Thuột phát động, lan rộng khắp Đắk Lắk. Thầy trò trường Rađê đã tổ chức nhiều cuộc đấu tranh chính trị ngay trong nhà trường. Phong trào yêu nước được nuôi dưỡng trong học sinh, công chức và phát huy mạnh mẽ trong cách mạng tháng Tám năm 1945”.

Căn cứ nội dung của tôi và Tuyết Nhung Buôn Krông đã được Hội đồng Thẩm định tỉnh Đắk Lắk xác nhận nội dung là đúng.

Theo đoạn sách đã viết như sau: “Đầu năm 1925, thông qua hoạt động của chiến sĩ cộng sản (chí sĩ yêu nước) bị giam ở nhà tù Buôn Ma Thuột ánh sáng cách mạng đã lan tỏa trong cộng đồng dân tộc Tây Nguyên”. Không có cụm từ nào chúng tôi viết “đầu năm 1925, nhà giáo Y Jut đã chịu ảnh hưởng của Đảng thông qua hoạt động của những chiến sĩ cách mạng bị giam tại nhà tù Buôn Ma Thuột”.

Đây là tạo nguồn thông tin sai sự thật để đánh tráo khái niệm là ảnh hưởng đến danh dự của chúng tôi.

Đề nghị Tạp chí lấy nguồn thông tin từ nguồn nào? mà cho là từ sách gỗ viết sai. Căn cứ theo chính sử và đã được chính thức công nhận từ đầu năm 1925 đến 1926 lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã huấn luyện hơn 72 học viên theo học thuyết Mác-Lênin và chủ nghĩa cộng sản đưa về nước để hoạt động, và tháng 6 năm 1925 thành lập Việt Nam Cách mạng thanh niên để hoạt động trong nước. Như vậy. những người tham gia Việt Nam Cách mạng Thanh niên theo học thuyết Mác- Lênin không phải là chiến sĩ cộng sản, thì theo Tạp chí gọi tên gì là đúng?. Tôi và bà Tuyết Nhung Buôn Krông chưa viết cụm từ nào “Y Jút chịu ảnh hưởng của Đảng” cần Tạp chí hiểu như thế nào là “ánh sáng cách mạng lan tỏa trong cộng đồng dân tộc Tây Nguyên cho đúng nghĩa”.

Được sự hỗ trợ truyền thông của Tổ chức kỷ lục Châu Á và Đại học Kỷ lục Thế giới. Tổ chức Kỷ lục Việt Nam đã triển khai “Hành trình quảng bá di sản, di tích và danh lam thắng cảnh Việt Nam” với mục tiêu hàng đầu là giới thiệu, quảng bá di sản, di tích lịch sử, những công trình tôn vinh những anh hùng dân tộc, danh nhân văn hóa, lịch sử Việt Nam... Công trình chúng tôi làm là sách gỗ độc bản với chủ đề: Thầy giáo Y Jut H' Wing người con ưu tú của Tây Nguyên nhân ngày nhà giáo Việt Nam (20/11/2014) và kỷ niệm 110 năm thành lập tỉnh Đắk Lắk

Ngày 22 tháng 9 năm 2014, Tổ chức Kỷ lục Việt Nam có Công văn số: 95/VRA/2014 giới thiệu tôi đến UBND tỉnh Đắk Lắk xin hỗ trợ tìm kiếm thông tin.

Ngày 28/5/2019, công trình chúng tôi được Hội đồng thẩm định – theo Quyết định số 275/QĐ-UBND, ngày 01/02/2019 của Chủ tịch Ủy ban Nhân dân tỉnh Đắk Lắk. Cuốn sách gỗ độ bản Thầy giáo Y Jut H'wing người con ưu tú của Tây Nguyên được Hội đồng đồng thuận với 91,66% có chữ ký 11/12 thành viên Hội Đồng.

Nhưng sau đó Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng hai bài trên tạp chí số 115/tháng 7 và 117/ tháng 9 năm 2019 sai sự thật thiếu kiểm chứng. Sau đó, Nguyễn Quang Tuệ dùng những bài viết trên lên Facebook xuyên tạc xúc phạm đến danh dự nhân phẩm tôi và Tuyết Nhung Buôn Krông kích động nhiều người hiểu sai về nhân sĩ Y Jut H'wing.

Tôi đã yêu cầu gỡ bài và đăng cải chính nhưng Tạp chí có công văn số 04/TC ngày 05/06/2023 và công văn 06/TC ngày 27/6/2023 càng chứng minh sai thông tin của Tạp Chí sau đây:

Theo công văn phần thứ ba Tạp chí cho đây là công trình nghiên cứu khoa học, tác giả chỉ nêu lên phần ý kiến từ nhiều phía khác nhau, không cố tình đả kích hay làm ảnh hưởng đến danh dự của tôi.

Tôi không đồng ý với ý kiến này, nếu kết quả nghiên cứu khoa học là không đúng! vì chưa có một cơ quan nào thẩm định nội dung trên, ông Nguyễn Quang Tuệ đã nhiều lần cung cấp thông tin sai sự thật cho báo chí:

1- Tòa án nhân dân Quận 3, TP Hồ Chí Minh đã xử sơ phạm ngày 25/5/2023 buộc Báo Người Lao Động phải gỡ bài và đăng xin lỗi công khai theo Luật Báo chí 2016, và ngày 29/12/2023 Tòa án nhân dân thành phố Hồ Chí Minh đã tuyên y án sơ thẩm.

Căn cứ theo 2 bản án sơ thẩm và phúc thẩm đã tuyên và có hiệu lực từ ngày 29/12/2023 đã chứng minh cho thấy hai bài viết trên là sai sự thật, sau đó ông Nguyễn Quang Tuệ đã dùng mạng xã hội đăng tải kích động, xúc phạm đến danh nhân lịch sử của nhân sĩ yêu nước Y Jut H'Wing, định hướng nhân dân mất niềm tin với tài liệu của Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk. Như vậy, cho thấy Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đã đăng sai về lịch sử và có sự cộng tác để xúc phạm tôi và Tuyết Nhung Buôn Krông như sau:

Vào lúc 16h50 ngày 27/9/2019 sau khi Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng bài “Vì sao công sứ Sabatier rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” thì ông Nguyễn Quang Tuệ đăng mạng xã hội xúc phạm danh dự Tuyết Nhung Buôn Krông và tôi với tiêu đề “Nịnh Vượt Chỉ Tiêu” (Vi Bằng số 34/2021VB-TPL ngày 23/4/2021) khi tôi lấy thông tin từ lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk (1930-2020 trang 51) và Địa chỉ tỉnh Đắk Lắk của Tỉnh ủy-HĐND-UBND tỉnh Đắk Lắk (năm 2015 trang 1205). Cần sự chứng minh, nịnh ai! Khi sử dụng tài liệu chính thống.

Ở hình 26-27 (vi bằng) “TS Tuyết Nhung Buôn Krông, giảng viên trường ĐH Tây Nguyên, tác giả của bộ sách gỗ quý, khổ lớn, khắc công phu 4 ngữ: Ê đê, Việt, Anh, Pháp, trưng bày tại Bảo tàng lớn nhất Tây Nguyên – Đắk Lắk, từ nhiều năm nay, là người như vậy. Bằng chứng là trong sách này, TS cho cụ Y Jut (Không phải tác giả

bộ chữ Ê Đê như nhiều người vẫn tưởng) "Đây là sự xúc phạm Tuyết Nhung Buôn Krông và tôi như sau:

* Cuốn sách gỗ của tôi ghi rất rõ nội dung và đã được Hội đồng cấp tỉnh thẩm định đạt 91,66%: "Thầy giáo Y Jut H'Wing là người Ê đê đầu tiên có công lớn trong việc biên soạn bộ chữ viết của người Ê đê. Không chỉ thể hiện xuất sắc vai trò giáo viên ưu tú mà ông còn là một người con tiên phong trong phong trào kháng Pháp ở Buôn Ma Thuột vào đầu thế kỷ XX". Cần sự chứng minh từ Tạp chí.

* Ở công văn số 04 ngày 05/6/2023 có đoạn như sau: "Thứ hai, nội dung đăng tải trên Tạp chí nhằm mục đích công bố các nghiên cứu khoa học". Nếu công bố kết quả nghiên cứu khoa học. Tôi đề nghị cơ quan nào xác định kết quả trên, cần chứng minh kết quả tại Tòa án? Những bài đăng tải trên Tạp chí là đi ngược lại lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk.

* Theo Luật Báo chí 2016, không có quy định tôi phải viết bài phản biện, báo đăng sai thì phải viết bài cải chính.

1 - Tôi được sự ủy quyền của Tuyết Nhung Buôn Krông đồng tác giả yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng như sau: đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi đồng tác giả.

2- Yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho tôi và bà Tuyết Nhung Buôn Krông theo khoảng 2 Điều 592 Bộ luật dân sự mỗi người 10 tháng lương cơ sở được áp dụng từ ngày 1 tháng 7 năm 2023 lương cơ sở là 1,8 triệu đồng/ tháng =36.000.000Đ

3- Chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại 50.000.000 đ

4- Tổng thiệt hại Tạp chí phát triển kinh tế Đà Nẵng phải thanh toán cho tôi và bà Tuyết Nhung Buôn Krông với số tiền là 86.000.000đ.

*** Người đại diện hợp pháp của bị đơn là ông Võ Văn Hoàng trình bày:**

Trong phần trích dẫn công văn phúc đáp của Tạp chí, ông Võ Văn Hải đã không trích dẫn đầy đủ, nguyên văn cả đoạn nội dung của Tạp chí mà chỉ cắt câu lấy chữ nhằm gây hiểu lầm ý nghĩa của đoạn văn. Phần phúc đáp của Tạp chí đầy đủ như sau: "*Thứ hai, nội dung các bài viết được đăng tải trên Tạp chí nhằm mục đích công bố các kết quả nghiên cứu khoa học, với nhiều chủ đề, lĩnh vực khác nhau. Các bài viết là kết quả nghiên cứu của tác giả, được đăng tải trên tinh thần rộng mở, phản biện. Nếu có độc giả hay nhà nghiên cứu không đồng tình với nội dung nào trong các bài viết trên Tạp chí đều có thể gửi bài phản biện về tòa soạn. Tòa soạn sẽ tiếp nhận và biên tập, đăng tải công khai trên Tạp chí nếu bài viết đáp ứng đủ điều kiện về chất lượng*". Như vậy, trong trường hợp này, bài viết là kết quả nghiên cứu cá nhân của tác giả - Thạc sỹ Nguyễn Quang Tuệ, và được Tạp chí đăng tải trên số 115, tháng 7 năm 2019, trang 28-36 trong Chuyên mục NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI. Theo tôn chỉ hoạt động của Tạp chí, đây là một chuyên mục mở, dành

cho các nhóm nghiên cứu, nhà nghiên cứu, học giả, dịch giả... công bố các kết quả nghiên cứu khoa học, nghiên cứu cá nhân ở trên nhiều lĩnh vực và phương diện khác nhau, được Tạp chí đăng tải trên tinh thần rộng mở, phản biện. Do tính chất nghiên cứu, trao đổi, nên các bài viết đăng tải ở chuyên mục này không nhất thiết phải là những vấn đề đã chín muồi, hoặc đã được khẳng định khoa học, mà có thể có những bài viết với chủ đích chỉ nhằm trao đổi lại một vấn đề nào đó theo góc nhìn mang tính chất học thuật, tham khảo theo những quan điểm khác nhau để trên cơ sở đó người đọc có thể khai thác, hoặc bình giá theo quan điểm riêng về vấn đề, hiện tượng nghiên cứu mà mình quan tâm. Tạp chí chỉ đóng vai trò là cầu nối để đưa bài viết cũng như những vấn đề nghiên cứu, kết quả nghiên cứu của tác giả đến với bạn đọc nhằm phục vụ mục đích nghiên cứu khoa học trên tinh thần rộng mở, cầu thị, phản biện.

Trên cơ sở đó, trong Công văn số 04/TC ngày 5/6/2023, Tạp chí có đề xuất cụ thể với ông Võ Văn Hải là: *“Như vậy, nếu ông Võ Văn Hải có quan điểm không đồng tình với nội dung trong hai bài viết trên của tác giả Nguyễn Quang Tuệ, ông có thể gửi bài phản hồi, đưa ra những lập luận và dữ liệu khoa học phản biện lại ý kiến của tác giả Nguyễn Quang Tuệ trên tinh thần học thuật, khoa học, chúng tôi sẵn sàng đăng tải trên Tạp chí để rộng đường dư luận”*. Vấn đề này cũng được Tạp chí nhắc lại một lần nữa ở trong Công văn số 06/TC về việc trả lời đơn kiến nghị của ông Võ Văn Hải. Đây là một đề xuất hoàn toàn mang tinh thần học hỏi, cầu tiến và hữu nghị của Tạp chí, nhưng tiếc thay không được ông Võ Văn Hải chấp thuận.

Không những vậy, ông Võ Văn Hải đã sử dụng những ngôn từ có ý nghĩa không hay, mang tính chất quy chụp khi nói về Tạp chí, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến danh dự, hình ảnh của Tạp chí trong Đơn kiến nghị lần II như: *“sử dụng nguồn tin sai chuẩn, xuyên tạc lịch sử địa phương về nhân sĩ yêu nước Y Jut H’Wing”, “Tôi khẳng định đây là sự xuyên tạc lịch sử chống lại lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk, có tổ chức để chuyển hóa tạo điều kiện cho thành phần quá khích gây bạo loạn Tây Nguyên”*... Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là một đơn vị báo chí có tôn chỉ và mục đích hoạt động, được Cục Báo chí thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông cấp phép hoạt động. Trong suốt gần 15 năm kể từ khi được thành lập, hoạt động của Tạp chí luôn tuân thủ theo Luật Báo chí và luật pháp Việt Nam, góp phần xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, văn hóa, lịch sử thành phố Đà Nẵng và khu vực miền Trung - Tây Nguyên, góp phần trong việc nghiên cứu khẳng định và bảo vệ chủ quyền biển đảo của đất nước.

Vấn đề tranh luận, phản biện trên báo chí là một việc hết sức bình thường và đã có lịch sử từ rất lâu. Trong lịch sử báo chí nói chung, và trong nền báo chí cách mạng Việt Nam đã có nhiều cuộc tranh luận trên báo chí đã đi vào lịch sử gắn liền với tên tuổi của nhiều nhà báo nổi tiếng. Hiện nay, báo chí được xác định là có trách nhiệm to lớn trong phản biện xã hội bằng hai hình thức: phản biện xã hội của báo chí và phản biện xã hội thông qua báo chí. Trong đó, phản biện xã hội của báo chí chính là quan điểm, chính kiến của các tòa soạn báo và phóng viên báo chí thông qua tác phẩm báo chí của mình mà thực hiện phản biện xã hội trước một vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội nào đó đang diễn ra trong đời sống; còn phản biện xã hội qua báo chí nghĩa là chức năng phản ánh của các chuyên gia, nhà khoa học, độc giả, nhân dân... dùng báo chí làm công cụ, phương tiện để thể hiện quan điểm, chính kiến và ý kiến của mình đối với các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội... Báo chí không áp đặt vấn đề mà đưa tin hai chiều, phản biện để đưa vấn đề đúng sự thật, vì lợi ích của nhân dân, đất nước. Việc Tạp chí đề xuất (không phải yêu cầu) với ông Võ Văn Hải như trên không làm trái lẽ thường hay vi phạm Luật Báo chí 2016.

2.2. Vấn đề thứ 2

Trong Đơn kiến nghị lần 2 ông Võ Văn Hải viết: *“Trong Công văn 06/TC trang 2 từ dòng 20 đến 24 như sau: “Thứ ba, ở yêu cầu thứ 5, ông yêu cầu gỡ bỏ những đoạn trong hai bài báo có đề cập đến cuốn sách gở “Thầy giáo Y Jut H’Wing 1888-1934 người con ưu tú của Tây Nguyên”. Chúng tôi cho rằng, đây là trích dẫn trong một bài nghiên cứu khoa học, tác giả chỉ nêu lên những ý kiến từ nhiều phía khác nhau, không có tình đả kích hay làm ảnh hưởng đến danh dự của ông, rất mong ông xem lại.”*

Phần này của công văn 06/TC là sự nguy hiểm. Nguyễn Quang Tuệ đã đăng trên facebook lúc 16h01’ ngày 27 tháng 9 năm 2019 có tiêu đề... (lược trích phần nội dung trên facebook cá nhân của ông Nguyễn Quang Tuệ).

Chúng tôi đã lập Vi Bằng số 36/2021 ngày 23/4/2021 tại hình 26,27,28,29,30

Căn cứ trên đây cho thấy đây là một tổ chức để xuyên tạc lịch sử và xúc phạm đến danh dự và uy tín của chúng tôi, trong bài báo số 115 đăng tháng 7/2019 “Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê” của Nguyễn Quang Tuệ ở trang 34 như sau: Tạm kết: Cho đến nay, mặc dù không có chứng cứ cụ thể và thuyết phục song trên thực tế vẫn tồn tại hai chiều ý kiến liên quan đến việc ông Y Jut có phải là tác giả của bộ chữ Ê Đê hay không?

Từ những dẫn giải trên, chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jut không phải là người làm ra bộ chữ Ê Đê.

Trong nội dung tạm kết này xin Tổng biên tập Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng ở cụm từ thực tế tồn tại hai ý kiến là như thế nào không?”.

Tạp chí xin phản hồi như sau:

- Thứ nhất, Tạp chí chỉ có trách nhiệm và nghĩa vụ phản hồi về những thông tin đã được đăng tải trên Tạp chí. Phần nội dung thông tin đăng trên facebook của ông Nguyễn Quang Tuệ là hoạt động của cá nhân ông Tuệ, không liên quan đến Tạp chí, vì vậy Tạp chí không bình luận hay có trách nhiệm báo cáo, phản hồi những gì liên quan đến chuyện này.

- Thứ hai, liên quan đến bài viết “Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê” của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí số 115 tháng 7 năm 2019, ở trang 34 như sau: *“Tạm kết: Cho đến nay, mặc dù không có chứng cứ cụ thể và thuyết phục song trên thực tế vẫn tồn tại hai chiều ý kiến liên quan đến việc ông Y Jut có phải là tác giả của bộ chữ Ê Đê hay không?”*

Từ những dẫn giải trên, chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jut không phải là người làm ra bộ chữ Ê Đê”. Và câu hỏi của ông Võ Văn Hải “Trong nội dung tạm kết này xin Tổng biên tập Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng ở cụm từ thực tế tồn tại hai ý kiến là như thế nào không?”. Chúng tôi xin được trả lời:

Trong bài viết “Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê” nói trên, tác giả Nguyễn Quang Tuệ đã phân chia bài viết của mình làm 03 phần chính: 1. *Những ý kiến trái chiều;* 2. *Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê;* 3. *Tạm kết.* Tại phần 1 của bài viết, tác giả đã dẫn giải rất nhiều tài liệu trích dẫn của nhiều tác giả, học giả, nhà nghiên cứu cùng với nguồn gốc xuất xứ của các tài liệu này (xin xem phần Chú thích và Tài liệu tham khảo ở cuối bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ mà chúng tôi gửi kèm) để làm dẫn chứng cho hai luồng ý kiến về tác giả bộ chữ Ê Đê. Như vậy, phần trích dẫn ở trên là tạm kết luận của tác giả Nguyễn Quang Tuệ sau khi đã nghiên cứu và phân tích các tài liệu tham khảo, trích dẫn, có dẫn chứng (đoạn trích) và danh mục tài liệu đã dẫn. Và những tài liệu này đã được xuất bản hợp pháp, công khai cả trong nước và nước ngoài, cho đến thời điểm này không phải tài liệu cấm hay phạm pháp. Như vậy, việc này phù hợp với quy trình và yêu cầu của một bài viết mang tính chất nghiên cứu khoa học.

Một lần nữa chúng tôi xin phép được khẳng định, Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là một Tạp chí khoa học, hoạt động theo tôn chỉ và mục đích đã được Cục Báo chí thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông cấp giấy phép hoạt động báo chí, và hoạt động theo Luật Báo chí Việt Nam. Theo Điều 3 của Luật Báo chí năm 2016 cho biết, "Tạp chí khoa học là sản phẩm báo chí xuất bản định kỳ để công bố kết quả nghiên cứu khoa học, thông tin về hoạt động khoa học chuyên ngành". Tiến sĩ Nguyễn Hữu Cương (Trường Đại học Tôn Đức Thắng) trên Tạp chí *Giáo dục* thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo ngày 23/3/2021 diễn giải rộng hơn, có thể hiểu Tạp chí khoa học là tạp chí xuất bản định kỳ (*periodical*) có các bài báo được viết bởi các chuyên gia trong một lĩnh vực nghiên cứu cụ thể. Các bài báo trong Tạp chí khoa học thường phức tạp và có cấu trúc chặt chẽ hơn nhiều so với các bài báo trong các tạp chí thông thường (*general magazine*). Độc giả của các tạp chí khoa học thường cũng là các chuyên gia, các học giả hoặc sinh viên trong lĩnh vực liên quan. Như vậy, 02 bài viết của Nhà nghiên cứu Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng phù hợp với tôn chỉ và mục đích hoạt động của Tạp chí, đúng theo quy định của Luật báo chí 2016 và Pháp luật của Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Các kiến nghị của ông Võ Văn Hải từ gần 01 năm nay đều cô tình quy chụp, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến uy tín của Tạp chí. Trước tình hình đó, Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng (là cơ quan Quản lý báo chí địa phương theo Quy định số 101-QĐ/TW ngày 28 tháng 2 năm 2023 của Ban Chấp hành Trung ương), trong Công văn số 2133-CV/BTGTU ngày 07 tháng 11 năm 2023 trả lời ông Võ Văn Hải đã khẳng định: "Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng đã có văn bản đề nghị Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng báo cáo nội dung vụ việc. Ngày 01/11/2023, Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng có văn bản báo cáo, làm rõ những nội dung mà ông kiến nghị (lần 2) (*như bản văn bản số 12/TC đính kèm*). Qua báo cáo của Tạp chí, Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng nhận thấy việc trả lời đơn kiến nghị lần thứ nhất của ông (văn bản số 04/TC ngày 05/6/2023 và văn bản số 06/TC ngày 27/6/2023 của Tạp chí) và các nội dung báo cáo lần 2 (văn bản số 12/TC ngày 01/11/2023) là thỏa đáng. Trong trường hợp ông không thống nhất với các quan điểm trong bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ, ông nên viết bài phản biện, trao đổi và gửi về Tòa soạn để đăng trên Tạp chí nếu đáp ứng các yêu cầu khoa học. Như vậy sẽ giúp độc giả, các nhà nghiên cứu có cái nhìn toàn diện hơn liên quan đến nhân sĩ yêu nước Y Jut H'Wing".

VIỆN KSND THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG
VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
QUẬN HẢI CHÂU

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /BCĐX-VKS-DS

Hải Châu, ngày 6 tháng 9 năm 2024

BÁO CÁO ĐỀ XUẤT
Về việc giải quyết vụ án dân sự theo thủ tục sơ thẩm

Họ tên, chức danh của người báo cáo: Hà Thị Thu Hiếu - Kiểm sát viên.

Tôi được phân công nghiên cứu, đề xuất giải quyết vụ án dân sự về “Yêu cầu bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng” do Tòa án nhân dân quận Hải Châu thụ lý, giải quyết giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Ông **Võ Văn Hải**, sinh năm 1955. Địa chỉ: 33 tổ 13, ấp Phong Thuận, xã Tân Mỹ Chánh, thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang.
2. Bị đơn: **Tạp chí Phát triển Kinh tế Xã hội Đà Nẵng**. Địa chỉ: Tầng 28, 24 Trần Phú, quận Hải Châu, TP Đà Nẵng. Người đại diện theo pháp luật: Ông Võ Văn Hoàng – Chức vụ: Tổng Biên tập.

3- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Ông **Nguyễn Quang Tuệ**, sinh năm 1967. Địa chỉ: **Sở Văn hóa - Thể thao - Du lịch tỉnh Gia Lai**, số 17 Trần Hưng Đạo, Tây Sơn, Pleiku, Gia Lai. Có đơn xin xét xử vắng mặt.

+ Bà **Buôn Krông Thị Tuyết Nhung**, sinh năm 1969. Địa chỉ: 98/53B Y Wang, phường Eatam, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk. Người đại diện theo ủy quyền của bà Nhung: Ông Võ Văn Hải, sinh năm 1955. Địa chỉ: 33 tổ 13, ấp Phong Thuận, xã Tân Mỹ Chánh, thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ vụ án dân sự, tôi báo cáo kết quả nghiên cứu hồ sơ và đề xuất quan điểm giải quyết vụ án dân sự nêu trên như sau:

I. NỘI DUNG VỤ ÁN:

1. Nguyên đơn là ông Võ Văn Hải trình bày:

Về Vi phạm Luật báo chí số 103/2016/QH13 về đưa tin sai sự thật về 2 bài báo như sau:

Bài 1 bài đăng Tư liệu – Đính chính sử liệu “Đi tìm bộ chữ Ê đê” số 115, tháng 7 năm 2019, trang 28-36).

Căn cứ theo Công văn số 1301-CV/BTGTU ngày 23/3/2023 xác nhận như sau: theo tài liệu gửi kèm trong “Địa chỉ Đắc Lắc” của Tỉnh ủy – UBND tỉnh Đắc Lắc, Nhà xuất bản Khoa học xã hội, năm 2015, trang 1025 ghi nhận “Cuộc đời của thầy giáo Y Jút gắn liền với sự ra đời của bộ chữ viết Ê đê. Y Jút vốn giỏi tiếng Pháp, thạo chữ quốc ngữ, biết nhiều thứ tiếng người bản xứ. Trên cơ sở tinh thần tự tôn dân tộc cao, lại thông minh, am hiểu nhiều ngôn ngữ, nên Y Jút đã hợp tác với các đồng nghiệp như Y Út, Y Blul để nghiên cứu, biên soạn nên bộ chữ viết Ê đê và được thầy giáo người Pháp Angtomaki và cả công sứ L.Sabatier góp ý, tu chỉnh. Bộ chữ Ê đê do các ông sáng tạo trong những năm 20 của thế kỷ XX, về sau được các thế hệ kế tiếp bổ sung hoàn chỉnh, là bộ chữ được sử dụng chính thức của người Ê đê.

Với công lao to lớn ấy, tháng 10/1945, chính quyền Cách mạng Đắc Lắc đã quyết định đổi tên trường khu học xá Pháp – Ê đê thành trường Y Jút và một con đường tại trung tâm Buôn Ma Thuột cũng được mang tên ông”.

Căn cứ theo lịch sử chính thống đã xác định. Đề nghị Tạp chí kinh tế phát triển xã hội Đà Nẵng đưa ra chính sử ở tỉnh Đắc Lắc sai như thế nào, mà Tạp chí phải “đính chính sử liệu” sự suy luận thiếu cơ sở của Tạp chí, không những ảnh hưởng đến cuốn sách gỗ, mà sẽ dẫn đến cộng đồng dân tộc Tây Nguyên sẽ mất niềm tin đến sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Đắc Lắc.

Đề nghị Tạp chí chứng minh Nghị định, Văn bản hay Công văn của cơ quan có thẩm quyền cho phép đính chính lịch sử địa phương tỉnh Đắk Lắk với mục đích của vấn đề, và có thông qua Tỉnh ủy Đắk Lắk chưa?

Tại trang 29 số 115, tháng 7 năm 2019 có đăng như sau: “Tại Bảo tàng tỉnh Đắk Lắk, người ta dễ nhận ra một cuốn sách làm bằng gỗ quý khổ lớn (50 x 70 cm) gồm 12 trang, có tiêu đề Thầy giáo Y Jút H' Wing (1885-1934) người con ưu tú của Tây Nguyên viết bằng bốn ngôn ngữ Việt, Ê Đê, Anh, Pháp, trên mặt gỗ, TS Tuyết Nhung Buôn Krông và nghệ nhân Võ Văn Hải tiếp tục khẳng định: (Thầy giáo Y Jút H'Wing là người Ê Đê đầu tiên có công lớn trong việc biên soạn bộ chữ viết của người Ê Đê)". Đề nghị Tạp chí đăng đoạn này với mục đích gì? Cho rằng chúng tôi viết sai thì hãy chứng minh.

Tại trang 33 yêu cầu Tạp chí chứng minh đoạn viết này lấy từ tài liệu nào để chứng minh L.Sabatier là người tạo ra bộ chữ viết Ê đê như sau: “Trước tình hình đó, nếu sự tìm hiểu của chúng tôi là có cơ sở quá trình tạo tác, vận dụng chữ Ê đê vào thực tế cũng không phải là một ngoại lệ trong trường hợp này. Tir Belakowicz đến Aymonier và Cabaton và đặc biệt là trong “kỷ nguyên Sabatier” với các công trình quan trọng của chính vị công sứ này (tập từ vựng, bộ luật tục và sử thi)...chữ viết Ê đê đã có những bước tiến chắc chắn, làm cơ sở tin cậy cho những người đi sau tiếp tục hoàn thiện nó. Có lẽ đây cũng là cách mà các cá nhân đã khởi đầu và làm nên chữ viết cho cả một tộc người”.

Tại trang 34 Tạp chí tạm kết như sau: “Cho đến nay, mặc dù không có chứng cứ cụ thể và thiết phục song trên thực tế vẫn tồn tại hai chiều ý kiến liên quan đến việc ông Y Jút có phải là tác giả của bộ chữ Ê đê hay không? Từ những diễn giải nêu trên, chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jút không phải là người làm ra bộ chữ Ê Đê.

Theo phần tạm kết của Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đã lộ rõ sự xuyên tạc lịch sử về một nhân sĩ yêu nước như sau: Tạp chí đăng tiêu đề chính lý sử liệu “Đi tìm bộ chữ Ê đê”. Với tiêu đề trên thì phần kết có sự thể hiện thiếu kiến

thức lịch sử rất rõ với đoạn kết như sau “Từ những diễn giải nêu trên, chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jút không phải là người làm ra bộ chữ Ê đê”. Cần giải thích của Tạp chí trong cụm từ “chúng tôi” tức là một tổ chức, và tổ chức này do ai lãnh đạo? Cụm từ “Chúng tôi bước đầu cho rằng nhiều khả năng Y Jút không phải người làm ra bộ chữ Ê đê”. Như vậy, Tạp chí đã phủ nhận Y Jút không phải người đầu tiên tạo ra bộ chữ Ê đê. Thì theo Tạp chí ai là người tạo ra bộ chữ Ê đê? lấy cơ sở nào để chỉnh lý sử liệu? Đây là sự minh chứng rất rõ về xuyên tạc lịch sử, cố tình làm giảm niềm tin trong nhân với sự lãnh đạo của Đảng, gây bất ổn về chính trị ở Đắk Lắk nói riêng và vùng Tây Nguyên nói chung, xúc phạm đến một nhân sĩ yêu nước Y Jút H'wing

Căn cứ theo tài liệu chính thống được Ban Tuyên Giáo tỉnh Đắk Lắk xác nhận theo công văn số 1301-CV/BTGTU ngày 23/3/2023 đã khẳng định Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đã đăng tin sai sự thật gây ảnh hưởng đến cuốn sách gối đầu của tôi và bà **Tuyết Nhung Buôn Krông** .

Sự bất nhất của tác giả Nguyễn Quang Tuệ như sau: Đăng vào lúc 09:06 - 02/03/2018 với bài Phát hiện chi tiết sai ở bảo tàng lớn nhất Tây Nguyên của Báo Người Lao Động ông Tuệ đã đăng “Cố nhà Giáo Y Jút (1885-1934) là người nổi tiếng ở Tây Nguyên và được xem là tác giả, đồng tác giả sáng tạo ra bộ chữ Ê đê. Ông còn được coi là trí thức đi đầu trong phong trào chống Pháp tại địa phương những năm đầu thế kỷ XX”.

Như vậy, ông Nguyễn Quang Tuệ là người cung cấp thông tin “Đi tìm bộ chữ Ê đê” số 115, tháng 7/2019 trên Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng và Báo Người Lao động ngày 03/2/2018 có sự bất nhất về tư tưởng có sự diễn biến và chuyển hóa dư luận

Bài 2 “Vì sao Công sứ Léopold phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” số 117 tháng 9 năm 2019. Căn cứ theo Công văn số 1301-CV/BTGTU ngày 23 tháng 3 năm 2023 xác nhận như sau:

Nội Dung 1: Về xác minh về sự kiện của phong trào đấu tranh chính trị của Y Jút H'Wing từ trang 48-51 sách “ Lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk (1930-2020) của Ban Chấp hành tỉnh Đắk Lắk, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia sự thật, năm 2021 (có tài liệu gửi kèm)

“Vì sao Công sứ Léopold phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” Ngày 25/5/2021 cung cấp sai thông tin Báo điện tử Đắk Lắk đã có công văn số 97/-CV/BĐL ngày 31/7/2023 có kết luận như sau: Tuy nhiên, sau khi đăng bài viết này, Báo Đắk Lắk nhận thấy sẽ dễ gây hiểu nhầm cho bạn đọc, vì việc công sứ L.Sabatier rời khỏi Đắk Lắk đã được nêu rõ trong sách “Lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk (1930 – 2020)”. Cụ thể tại trang 51 có đoạn: “năm 1925-1926, số đông công chức của ngành bưu điện, giáo dục, công chánh, y tế, nhà máy đèn...ở thị xã Buôn Ma Thuột, do hai thầy giáo tiến bộ người Ê đê là Y Út và Y Jut H'Wing lãnh đạo, đấu tranh chống chế độ thuế nặng nề, chính sách đàn áp bóc lột trắng trợn của thực dân Pháp và lên án tên công sứ gian ác Sabatier. Trước sức mạnh đấu tranh của phong trào, thực dân Pháp buộc phải đổi tên Sabatier đi nơi khác”. Như vậy, lý do khiến công sứ Sabatier phải rời khỏi Đắk Lắk là “trước sức mạnh đấu tranh của phong trào”.

“Sau khi xem xét ý kiến của ông, để tránh hiểu nhầm, suy diễn, Báo Đắk Lắk sẽ đăng lời cải chính và gỡ bài viết này khỏi hệ thống Báo Đắk Lắk điện tử”. (có công văn kèm theo).

Trang 55, Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng như sau: “Đảng Cộng sản Đông Dương ra đời ngày 3/2/1930. Nhà tù Buôn Ma Thuột bắt đầu xây dựng và giam cầm “trên 30 chiến sĩ cộng sản” Từ khoảng 1930 – 1931. Như vậy, không có cơ sở để cho rằng từ đầu năm 1925, nhà giáo Y Jut đã chịu ảnh hưởng của Đảng thông qua hoạt động của những chiến sĩ cách mạng bị giam tại nhà tù Buôn Ma Thuột”.

Đoạn đăng trên là hoàn toàn sai sự thật với bản gốc trên cuốn sách gốc như sau: “Nơi gương thầy Y Jut H'wing và thầy Y Út Brit, trong năm 1942 – 1943, thầy giáo và học sinh trường Pháp – Rađê tích cực hưởng ứng phong trào cách mạng do Đảng

Cộng sản Đông Dương tại nhà tù Buôn Ma Thuật phát động, lan rộng khắp Đắk Lắk. Thầy trò trường Radê đã tổ chức nhiều cuộc đấu tranh chính trị ngay trong nhà trường. Phong trào yêu nước được nuôi dưỡng trong học sinh, công chức và phát huy mạnh mẽ trong cách mạng tháng Tám năm 1945".

Căn cứ nội dung của tôi và Tuyết Nhung Buôn Krông đã được Hội đồng Thẩm định tỉnh Đắk Lắk xác nhận nội dung là đúng.

Theo đoạn sách đã viết như sau: “Đầu năm 1925, thông qua hoạt động của chiến sĩ cộng sản (chí sĩ yêu nước) bị giam ở nhà tù Buôn Ma Thuật ánh sáng cách mạng đã lan tỏa trong cộng đồng dân tộc Tây Nguyên". Không có cụm từ nào chúng tôi viết “đầu năm 1925, nhà giáo Y Jut đã chịu ảnh hưởng của Đảng thông qua hoạt động của những chiến sĩ cách mạng bị giam tại nhà tù Buôn Ma Thuật".

Đây là tạo nguồn thông tin sai sự thật để đánh tráo khái niệm là ảnh hưởng đến danh dự của chúng tôi.

Đề nghị Tạp chí lấy nguồn thông tin từ nguồn nào? mà cho là từ sách gõ viết sai. Căn cứ theo chính sử và đã được chính thức công nhận từ đầu năm 1925 đến 1926 lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã huyền luyện hơn 72 học viên theo học thuyết Mác-Lênin và chủ nghĩa cộng sản đưa về nước để hoạt động, và tháng 6 năm 1925 thành lập Việt Nam Cách mạng thanh niên để hoạt động trong nước. Như vậy. những người tham gia Việt Nam Cách mạng Thanh niên theo học thuyết Mác- Lênin không phải là chiến sĩ cộng sản, thì theo Tạp chí gọi tên gì là đúng?. Tôi và bà Tuyết Nhung Buôn Krông chưa viết cụm từ nào “Y Jút chịu ảnh hưởng của Đảng” cần Tạp chí hiểu như thế nào là “ánh sáng cách mạng lan tỏa trong cộng đồng dân tộc Tây Nguyên cho đúng nghĩa”.

Được sự hỗ trợ truyền thông của Tổ chức kỷ lục Châu Á và Đại học Kỷ lục Thế giới. Tổ chức Kỷ lục Việt Nam đã triển khai “Hành trình quảng bá di sản, di tích và danh lam thắng cảnh Việt Nam” với mục tiêu hàng đầu là giới thiệu, quảng bá di sản, di tích lịch sử, những công trình tôn vinh những anh hùng dân tộc, danh nhân

văn hóa, lịch sử Việt Nam... Công trình chúng tôi làm là sách gỗ độc bản với chủ đề: Thầy giáo Y Jut H' Wing người con ưu tú của Tây Nguyên nhân ngày nhà giáo Việt Nam (20/11/2014) và kỷ niệm 110 năm thành lập tỉnh Đắk Lắk

Ngày 22/9/2014, Tổ chức Kỷ lục Việt Nam có Công văn số: 95/VRA/2014 giới thiệu tôi đến UBND tỉnh Đắk Lắk xin hỗ trợ tìm kiếm thông tin.

Ngày 28/5/2019, công trình chúng tôi được Hội đồng thẩm định – theo Quyết định số 275/QĐ-UBND, ngày 01/02/2019 của Chủ tịch UBND tỉnh Đắk Lắk. Cuốn sách gỗ độc bản Thầy giáo Y Jut H'wing người con ưu tú của Tây Nguyên được Hội đồng đồng thuận với 91,66% có chữ ký 11/12 thành viên Hội Đồng.

Nhưng sau đó Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng hai bài trên tạp chí số 115/tháng 7 và 117/ tháng 9 năm 2019 sai sự thật thiếu kiểm chứng. Sau đó, Nguyễn Quang Tuệ dùng những bài viết trên lên Facebook xuyên tạc xúc phạm đến danh dự nhân phẩm tôi và Tuyết Nhung Buôn Krông kích động nhiều người hiểu sai về nhân sĩ Y Jut H'wing.

Tôi đã yêu cầu gỡ bài và đăng cải chính nhưng Tạp chí có công văn số 04/TC ngày 05/06/2023 và công văn 06/TC ngày 27/6/2023 càng chứng minh sai thông tin của Tạp Chí sau đây:

Theo công văn phần thứ ba Tạp chí cho đây là công trình nghiên cứu khoa học, tác giả chỉ nêu lên phần ý kiến từ nhiều phía khác nhau, không cố tình đả kích hay làm ảnh hưởng đến danh dự của tôi.

Tôi không đồng ý với ý kiến này, nếu kết quả nghiên cứu khoa học là không đúng! vì chưa có một cơ quan nào thẩm định nội dung trên, ông Nguyễn Quang Tuệ đã nhiều lần cung cấp thông tin sai sự thật cho báo chí:

1- Tòa án nhân dân Quận 3, TP Hồ Chí Minh đã xử sơ phẩm ngày 25/5/2023 buộc Báo Người Lao Động phải gỡ bài và đăng xin lỗi công khai theo Luật Báo chí 2016, và ngày 29/12/2023 Tòa án nhân dân thành phố Hồ Chí Minh đã tuyên y án sơ thẩm.

Căn cứ theo 2 bản án sơ thẩm và phúc thẩm đã tuyên và có hiệu lực từ ngày 29/12/2023 đã chứng minh cho thấy hai bài viết trên là sai sự thật, sau đó ông Nguyễn Quang Tuệ đã dùng mạng xã hội đăng tải kích động, xúc phạm đến danh nhân lịch sử của nhân sĩ yêu nước Y Jut H'Wing, định hướng nhân dân mất niềm tin với tài liệu của Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk. Như vậy, cho thấy Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đã đăng sai về lịch sử và có sự cộng tác để xúc phạm tôi và Tuyết Nhung Buôn Krông như sau:

Vào lúc 16h50 ngày 27/9/2019 sau khi Tạp chí phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng bài “Vì sao công sứ Sabatier rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” thì ông Nguyễn Quang Tuệ đăng mạng xã hội xúc phạm danh dự Tuyết Nhung Buôn Krông và tôi với tiêu đề “Nịnh Vượt Chỉ Tiêu” (Vi Bằng số 34/2021VB-TPL ngày 23/4/2021) khi tôi lấy thông tin từ lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk (1930-2020 trang 51) và Địa Chỉ tỉnh Đắk Lắk của Tỉnh ủy-HĐND-UBND tỉnh Đắk Lắk (năm 2015 trang 1205). Cần sự chứng minh, nịnh ai! Khi sử dụng tài liệu chính thống.

Ở hình 26-27 (vi bằng) “TS Tuyết Nhung Buôn Krông, giảng viên trường ĐH Tây Nguyên, tác giả của bộ sách gỗ quý, khổ lớn, khắc công phu 4 ngữ: Ê đê, Việt, Anh, Pháp, trưng bày tại Bảo tàng lớn nhất Tây Nguyên – Đắk Lắk, từ nhiều năm nay, là người như vậy. Bằng chứng là trong sách này, TS cho cụ Y Jut (Không phải tác giả bộ chữ Ê Đê như nhiều người vẫn tưởng) ”Đây là sự xúc phạm Tuyết Nhung Buôn Krông và tôi như sau:

* Cuốn sách gỗ của tôi ghi rất rõ nội dung và đã được Hội đồng cấp tỉnh thẩm định đạt 91,66%: “Thầy giáo Y Jut H'Wing là người Ê đê đầu tiên có công lớn trong việc biên soạn bộ chữ viết của người Ê đê. Không chỉ thể hiện xuất sắc vai trò giáo viên ưu tú mà ông còn là một người con tiên phong trong phong trào kháng Pháp ở Buôn Ma Thuật vào đầu thế kỷ XX”. Cần sự chứng minh từ Tạp chí.

* Ở công văn số 04 ngày 05/6/2023 có đoạn như sau: “Thứ hai, nội dung đăng tải trên Tạp chí nhằm mục đích công bố các nghiên cứu khoa học”. Nếu công bố kết quả nghiên cứu khoa học. Tôi đề nghị cơ quan nào xác định kết quả trên, cần chứng

minh kết quả tại Tòa án? Những bài đăng tải trên Tạp chí là đi ngược lại lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk.

* Theo Luật Báo chí 2016, không có quy định tôi phải viết bài phản biện, báo đăng sai thì phải viết bài cải chính.

Tôi được sự ủy quyền của Tuyết Nhung Buôn Krông đồng tác giả yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng như sau: đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi đồng tác giả.

- Yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho tôi và bà Tuyết Nhung Buôn Krông theo khoảng 2 Điều 592 Bộ luật dân sự mỗi người 10 tháng lương cơ sở được áp dụng từ ngày 1 tháng 7 năm 2023 lương cơ sở là 1,8 triệu đồng/ tháng =36.000.000Đ

- Chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại 50.000.000đ

Tổng thiệt hại Tạp chí phát triển kinh tế Đà Nẵng phải thanh toán cho tôi và bà Tuyết Nhung Buôn Krông với số tiền là 86.000.000đ.

2. Bị đơn trình bày:

Từ tháng 5 năm 2023 đến nay, ông Võ Văn Hải luôn cho rằng nội dung trong 02 bài viết “Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê” (Số 115, tháng 7/2019, trang 28-36) và “Vì sao Công sứ Léopold Sabatier phải rời khỏi Đắk Lắk năm 1926?” (Số 117, tháng 9/2019, trang 52-59) của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng đã **đưa tin sai về lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk**. Trong đơn thư kiến nghị gửi Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng và Tạp chí, ông Võ Văn Hải sử dụng những ngôn từ mang tính quy chụp, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến danh dự, hình ảnh của Tạp chí như: *“sử dụng nguồn tin sai chuẩn, xuyên tạc lịch sử địa phương về nhân sĩ yêu nước Y Jut H’Wing”, “Tôi khẳng định đây là sự xuyên tạc lịch sử chống lại lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk, có tổ chức để chuyển hóa tạo điều kiện cho thành phần quá khích gây bạo loạn Tây Nguyên” ...*

Và ông Võ Văn Hải còn cho rằng, tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên facebook cá nhân của mình **có sự liên kết với Tạp chí nhằm xuyên tạc lịch sử và xúc phạm đến danh dự**

Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là một **Tạp chí khoa học**, hoạt động theo tôn chỉ và mục đích đã được Cục Báo chí thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông cấp phép hoạt động, và hoạt động theo Luật Báo chí Việt Nam.

02 bài viết của ThS. Nguyễn Quang Tuệ là kết quả nghiên cứu của cá nhân tác giả, được Tạp chí đăng tải trong Chuyên mục **NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI** nhằm mục đích trao đổi, thảo luận dựa trên nhiều nguồn tư liệu nhằm gợi mở giúp người đọc có thể khai thác, nghiên cứu thêm về vấn đề quan tâm.

Theo tôn chỉ hoạt động của Tạp chí, đây là một chuyên mục mở, dành cho các nhóm nghiên cứu, nhà nghiên cứu, học giả, dịch giả... công bố các kết quả nghiên cứu khoa học trên nhiều lĩnh vực và phương diện khác nhau về kinh tế, du lịch, thông tin truyền thông, lịch sử, văn hóa, xã hội... và nhất là những bài viết góp phần trong việc nghiên cứu khẳng định và bảo vệ chủ quyền biển đảo của đất nước. Những bài viết này được Tạp chí đăng tải trên tinh thần rộng mở, phản biện. Do tính chất nghiên cứu, trao đổi, nên các bài viết đăng tải ở chuyên mục này không nhất thiết phải là những vấn đề đã chín muồi, hoặc đã được khẳng định khoa học, mà có thể có những bài viết với chủ đích chỉ nhằm trao đổi lại một vấn đề nào đó theo góc nhìn mang tính học thuật, tham khảo theo những quan điểm khác nhau để trên cơ sở đó người đọc có thể khai thác, hoặc bình giá theo quan điểm riêng về vấn đề, hiện tượng nghiên cứu mà mình quan tâm. Tạp chí chỉ đóng vai trò là cầu nối để đưa bài viết cũng như những vấn đề nghiên cứu, kết quả nghiên cứu của tác giả đến với bạn đọc nhằm phục vụ mục đích nghiên cứu khoa học trên tinh thần rộng mở, cầu thị, phản biện.

Trong 02 bài viết của mình, ThS. Nguyễn Quang Tuệ đã dẫn giải rất nhiều tài liệu trích dẫn của nhiều tác giả, học giả, nhà nghiên cứu cùng với nguồn gốc xuất xứ của các tài liệu này (thể hiện rất rõ trong phần **Chú thích** và **Tài liệu tham**

khảo ở cuối 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ) để làm dẫn chứng cho bài viết của mình. Những tài liệu này đã được xuất bản hợp pháp, công khai cả trong và ngoài nước, cho đến thời điểm này không phải tài liệu cấm hay phạm pháp. Như vậy, việc trích dẫn này phù hợp với quy trình và yêu cầu của một bài viết mang tính chất nghiên cứu học thuật.

Vấn đề tranh luận, phản biện trên báo chí là một việc hết sức bình thường và đã có lịch sử từ rất lâu. Trong lịch sử báo chí nói chung, và trong nền báo chí cách mạng Việt Nam đã có nhiều cuộc tranh luận trên báo chí đã đi vào lịch sử gắn liền với tên tuổi của nhiều nhà báo nổi tiếng. Hiện nay, báo chí được xác định là có trách nhiệm to lớn trong phản biện xã hội bằng hai hình thức: phản biện xã hội của báo chí và phản biện xã hội thông qua báo chí. Trong đó, **phản biện xã hội của báo chí** chính là quan điểm, chính kiến của các tòa soạn báo và phóng viên báo chí thông qua tác phẩm báo chí của mình mà thực hiện phản biện xã hội trước một vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội nào đó đang diễn ra trong đời sống; còn **phản biện xã hội qua báo chí** nghĩa là chức năng phản ánh của các chuyên gia, nhà khoa học, độc giả, nhân dân... dùng báo chí làm công cụ, phương tiện để thể hiện quan điểm, chính kiến và ý kiến của mình đối với các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội... Báo chí không áp đặt vấn đề mà đưa tin hai chiều, phản biện để đưa vấn đề đúng sự thật, vì lợi ích của nhân dân, đất nước.

Trên cơ sở đó, trong Công văn số 04/TC ngày 5/6/2023, Tạp chí có đề xuất cụ thể với ông Võ Văn Hải là: *“Như vậy, nếu ông Võ Văn Hải có quan điểm không đồng tình với nội dung trong hai bài viết trên của tác giả Nguyễn Quang Tuệ, ông có thể gửi bài phản hồi, đưa ra những lập luận và dữ liệu khoa học phản biện lại ý kiến của tác giả Nguyễn Quang Tuệ trên tinh thần học thuật, khoa học, chúng tôi sẵn sàng đăng tải trên Tạp chí để rộng đường dư luận”*. Đây là một đề xuất hoàn toàn mang tinh thần học hỏi, cầu tiến và hữu nghị của Tạp chí, nhưng ông Võ Văn Hải chấp thuận.

Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng trong **Công văn số 2133-CV/BTGTU ngày 07/11/2023** trả lời ông Võ Văn Hải đã khẳng định: "Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng đã có văn bản đề nghị Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng báo cáo nội dung vụ việc. Ngày 01/11/2023, Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng có văn bản báo cáo, làm rõ những nội dung mà ông kiến nghị (lần 2). Qua báo cáo của Tạp chí, Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng nhận thấy việc trả lời đơn kiến nghị lần thứ nhất của ông (văn bản số 04/TC ngày 05/6/2023 và văn bản số 06/TC ngày 27/6/2023 của Tạp chí) và các nội dung báo cáo lần 2 (văn bản số 12/TC ngày 01/11/2023) là thỏa đáng. Trong trường hợp ông không thống nhất với các quan điểm trong bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ, ông nên viết bài phản biện, trao đổi và gửi về Tòa soạn để đăng trên Tạp chí nếu đáp ứng các yêu cầu khoa học. Như vậy sẽ giúp độc giả, các nhà nghiên cứu có cái nhìn toàn diện hơn liên quan đến nhân sĩ yêu nước Y Jut H'Wing".

Tuy nhiên, ông Hải vẫn chưa chấp nhận với kết quả trả lời từ Tạp chí cũng như Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng. Tại đơn kiện cũng như tại các phiên hòa giải, ông Võ Văn Hải luôn cho rằng nội dung 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ **đã làm sai lệch lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk**, cần có ý kiến của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đắk Lắk.

Tạp chí có Hội đồng biên tập, là các chuyên gia trong những lĩnh vực nghiên cứu liên quan, nhằm góp ý về mặt hình thức, cũng như phản biện các bài viết có liên quan đến chuyên môn trên Tạp chí nhằm đảm bảo các nội dung trong bài viết theo đúng quy định của một bài nghiên cứu khoa học, không vi phạm các quy định của Luật Báo chí, luật pháp của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Do đó, việc thẩm định nội dung 02 bài viết trên của tác giả Nguyễn Quang Tuệ là không cần thiết. Tuy nhiên, để có cơ sở phục vụ cho việc giải quyết vụ án nên ngày 14/5/2024, Tạp chí đã có Công văn số 09/TC gửi Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đắk Lắk xin ý kiến thẩm định về nội dung 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng

trên Tạp chí có xuyên tạc Lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk như ông Võ Văn Hải đang kết luận hay không? hay là phù hợp với một bài viết nghiên cứu khoa học?

Trong Công văn số 2051-CV/BTGTU ngày 28/5/2024 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đắk Lắk phúc đáp Tạp chí đã cho rằng: "Trên cơ sở nghiên cứu hai bài viết, đối chiếu với các tư liệu, tài liệu của địa phương, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy có ý kiến: Việc 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí trong mục nghiên cứu, trao đổi là ý kiến của cá nhân tác giả mang tính chất trao đổi, thảo luận dựa trên nhiều nguồn tư liệu nhằm gợi mở giúp người đọc có thể khai thác nghiên cứu thêm về vấn đề quan tâm. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đắk Lắk mong muốn trong Hội thảo khoa học gần nhất, vấn đề này sẽ được đưa ra để thảo luận, trao đổi làm sáng tỏ những thông tin còn có ý kiến, cách hiểu khác nhau để độc giả có cái nhìn toàn diện hơn về vấn đề nghiên cứu".

Có thể thấy rằng, qua 02 công văn: số 2133-CV/BTGTU ngày 07/11/ 2023 của Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng và Công văn số 2051-CV/BTGTU ngày 28/5/2024 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đắk Lắk đã cho rằng, 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là 02 bài nghiên cứu khoa học, mang tính chất nghiên cứu, trao đổi, không làm sai lệch hay xuyên tạc lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk như ông Hải khẳng định.

***Đối với vấn đề liên quan đến facebook của ông Nguyễn Quang Tuệ:** Tạp chí chỉ có trách nhiệm và nghĩa vụ phản hồi về những thông tin đã được đăng tải trên Tạp chí. Phần nội dung thông tin đăng trên facebook của ông Nguyễn Quang Tuệ là hoạt động của cá nhân ông Tuệ, không liên quan đến Tạp chí, vì vậy Tạp chí không bình luận hay có trách nhiệm báo cáo, phản hồi những gì liên quan đến vấn đề này.

Do đó Tạp chí bác bỏ toàn bộ các yêu cầu khởi kiện của ông Hải liên quan đến Tạp chí. Kính mong Tòa án xét xử khách quan, công tâm đảm bảo quyền lợi hợp pháp của Tạp chí, của cơ quan ngôn luận như quy định của Luật Báo chí hiện hành.

II. QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT VỤ ÁN DÂN SỰ CỦA TÒA ÁN

- Thông báo nộp tiền tạm ứng án phí: 05.3.2024, Biên lai thu tạm ứng án phí ,
lệ phí toà án: 13.3.2024.

-Thụ lý vụ án ngày 21.3.2024 theo Thông báo thụ lý số 94/2024/BT-TLVA.

-Thông báo về phiên hòa giải 30.5.2024.

-Thông báo về phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận và công khai chứng
cứ và hòa giải ngày 11.4.2024.

- Biên bản hòa giải ngày 10.5.2024, 11.6.2024.

-Ngày 21.7.2024 Tòa án ra Quyết định đưa vụ án ra xét xử.

III. QUAN ĐIỂM CỦA CÔNG CHỨC NGHIÊN CỨU

1. Về việc tuân theo pháp luật tố tụng

1.1. Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Tòa án

- Trong vụ án, Tòa án tiến hành xác minh thu thập chứng cứ nên thuộc trường
hợp Viện kiểm sát phải tham gia phiên tòa sơ thẩm theo quy định tại Khoản 2, Điều
21 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

- Qua kiểm sát việc giải quyết vụ án từ khi thụ lý vụ án đến thời điểm này
thấy Thẩm phán đã chấp hành đúng quy định Điều 48 Bộ luật Tố tụng dân sự trong
quá trình giải quyết vụ án, cụ thể:

+ Thụ lý vụ án DS đúng thẩm quyền quy định tại điểm a khoản 1 Điều 35;
điểm a khoản 1 Điều 39 BLTTDS. Xác định quan hệ tranh chấp theo đúng quy định
tại khoản 6 Điều 26 BLTTDS. Xác định tư cách pháp lý và mối quan hệ tố tụng
giữa những người tham gia tố tụng theo đúng quy định tại Điều 68 BLTTDS.

+ Thủ tục nhận, xử lý đơn khởi kiện và thụ lý vụ án theo đúng quy định tại
Điều 191, 195, 196 BLTTDS.

+ Tiến hành các phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng
cứ và hòa giải theo đúng quy định tại các Điều 208, 209, 210, 211 BLTTDS.

+ Xác minh thu thập, tài liệu chứng cứ đầy đủ, theo đúng quy định.

+ Trong quá trình giải quyết vụ án, Tòa án đã tiến hành tổng đạt hợp lệ cho đương sự các văn bản tố tụng theo quy định tại Điều 177, Điều 178 BLTTDS.

+ Thời hạn giải quyết vụ án được đảm bảo theo quy định tại Điều 203 BLTTDS.

+ Lập hồ sơ vụ án theo đúng quy định tại Điều 204 BLTTDS.

+ Thẩm phán ra quyết định đưa vụ án ra xét xử đầy đủ nội dung, gửi hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu đảm bảo thời hạn quy định tại Điều 220 BLTTDS.

1.2. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng

Từ khi thụ lý vụ án, các đương sự đã được đảm bảo thực hiện đúng, đầy đủ các quyền và nghĩa vụ được quy định tại các Điều 70, 71, 72 BLTTDS năm 2015.

2. Đề xuất quan điểm giải quyết vụ án dân sự

Xét yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn cùng các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ thì thấy:

Nguyên đơn ông Võ Văn Hải yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi, bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông với số tiền 36.000.000đ; Chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại 50.000.000đ, tổng thiệt hại là 86.000.000đ. Về phía bị đơn không đồng ý với yêu cầu của nguyên đơn.

Xét thấy, Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là một Tạp chí khoa học, hoạt động theo tôn chỉ và mục đích đã được Cục Báo chí thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông cấp phép hoạt động, và hoạt động theo Luật Báo chí Việt Nam.

Đối với 02 bài viết “Đi tìm tác giả bộ chữ Ê Đê” (Số 115, tháng 7/2019, trang 28-36) và “Vì sao Công sứ Léopold Sabatier phải rời khỏi Đăk Lăk năm 1926?” (Số 117, tháng 9/2019, trang 52-59) của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là kết quả nghiên cứu của tác giả, được Tạp chí đăng tải trong Chuyên mục **NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI** nhằm mục đích trao đổi, thảo luận dựa trên nhiều nguồn tư liệu nhằm gợi mở giúp người đọc có thể khai thác, nghiên cứu thêm về vấn đề quan tâm.

Việc ông Hải cho rằng 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đã làm sai lệch lịch sử Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk thì tại Công văn số 2133-CV/BTGTU ngày 07/11/2023 của Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng có nội dung:

"Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng đã có văn bản đề nghị Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng báo cáo nội dung vụ việc. Ngày 01/11/2023, Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng có văn bản báo cáo, làm rõ những nội dung mà ông kiến nghị (lần 2). Qua báo cáo của Tạp chí, Ban Tuyên giáo Thành ủy Đà Nẵng nhận thấy việc trả lời đơn kiến nghị lần thứ nhất của ông (văn bản số 04/TC ngày 05/6/2023 và văn bản số 06/TC ngày 27/6/2023 của Tạp chí) và các nội dung báo cáo lần 2 (văn bản số 12/TC ngày 01/11/2023) là thỏa đáng. Trong trường hợp ông không thống nhất với các quan điểm trong bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ, ông nên viết bài phản biện, trao đổi và gửi về Tòa soạn để đăng trên Tạp chí nếu đáp ứng các yêu cầu khoa học. Như vậy sẽ giúp độc giả, các nhà nghiên cứu có cái nhìn toàn diện hơn liên quan đến nhân sĩ yêu nước Y Jut H'Wing".

Và Tại Công văn số 2051-CV/BTGTU ngày 28/5/2024 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đắk Lắk phúc đáp Tạp chí thể hiện nội dung :

"Trên cơ sở nghiên cứu hai bài viết, đối chiếu với các tư liệu, tài liệu của địa phương, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy có ý kiến: Việc 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí trong mục nghiên cứu, trao đổi là ý kiến của cá nhân tác giả mang tính chất trao đổi, thảo luận dựa trên nhiều nguồn tư liệu nhằm gợi mở giúp người đọc có thể khai thác nghiên cứu thêm về vấn đề quan tâm. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Đắk Lắk mong muốn trong Hội thảo khoa học gần nhất, vấn đề này sẽ được đưa ra để thảo luận, trao đổi làm sáng tỏ những thông tin còn có ý kiến, cách hiểu khác nhau để độc giả có cái nhìn toàn diện hơn về vấn đề nghiên cứu".

Như vậy 02 bài viết của tác giả Nguyễn Quang Tuệ đăng trên Tạp chí Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng là bài nghiên cứu khoa học, mang tính chất nghiên cứu, trao đổi, ông Võ Văn Hải có quan điểm không đồng tình với nội dung trong

hai bài viết trên của tác giả Nguyễn Quang Tuệ thì ông Hải cần phản hồi, đưa ra những ý kiến phản biện lại ý kiến của tác giả Nguyễn Quang Tuệ trên tinh thần học thuật, khoa học. Việc ông Hải yêu cầu Tạp chí Phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng đăng bài cải chính theo Luật Báo chí 2016, có công văn xin lỗi, bồi thường thiệt hại tổn thất tinh thần cho ông với số tiền 36.000.000đ; Chi phí đi lại và nguồn kinh tế thu nhập thiệt hại 50.000.000đ, tổng thiệt hại là 86.000.000đ là không có cơ sở nên không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Võ Văn Hải.

Trên đây là báo cáo kết quả nghiên cứu hồ sơ và quan điểm về đường lối giải quyết vụ án dân sự của công chức nghiên cứu. Đề nghị lãnh đạo đơn vị xem xét, cho ý kiến./.

Công chức báo cáo

Hà Thị Thu Hiếu

Ngày.....tháng.....năm..... trình lãnh đạo phụ trách
Ngày.....tháng.....năm..... lãnh đạo phụ trách cho ý kiến
Ý kiến của lãnh đạo phụ trách

Ngày.....tháng.....năm..... trình lãnh đạo Viện
Ngày.....tháng.....năm..... lãnh đạo Viện cho ý kiến
Ý kiến của lãnh đạo Viện

- Ông Võ Văn Hải và bà Buôn Krông Thị Tuyết Nhung là tác giả cuốn sách gỗ “Thầy giáo Y Jut H' Wing (1885-1934) người con ưu tú của Tây Nguyên”.